

[Niels Westerby.]

Hvis SF endelig ville foreslå en dagsorden, havde det vel været rimeligere, at man havde fremsat et dagsordensforslag, gående ud på den boligpolitik, man går ind for, i stedet for blot at kritisere en række ting og bede andre overveje, hvad der nu skal ske. Hvis vi f. eks. havde foreslået en dagsorden, så ville den have fået det indhold, at vi opfordrede tinget til på ny at overveje det boligprogram, som vi har sendt til boligudvalget, men som jo desværre ikke fik så forfærdelig stor indflydelse på tankegangen i de øvrige partier.

Som sagt, det, der her foreligger fra SF's side, betragter vi i denne specielle situation som et slag i luften, og vi kan altså ikke stemme for det. På den anden side er en del af kritikken berettiget, og vi kan derfor heller ikke stemme imod, men vil undlade at stemme.

Kai Moltke: For at få den størst mulige sammenhæng i tingene må jeg begynde med de konservatives repræsentant, hr. Hastrup. Jeg tror, man misforstod mig her. Ordet ekspropriation er afgjort ikke et ord, der skræmmer mig. I visse tilfælde — på samme måde som man eksproprierer til jernbaner, undertiden til kirkegårde osv. — har jeg ikke noget imod, at man eksproprierer til boliger. Jeg erindrer sågar, at de konservative i sin tid, da vi behandlede jordlovene, havde et princip om en frigørelsesafgift, som blev lagt på prisen ved overgang f. eks. fra landbrugsjord. Det kan variere osv., men at det offentlige på en eller anden måde kan erhverve jord efter grundloven til fuld pris, er imidlertid en ting for sig, og det var i og for sig ikke det, jeg kom så meget ind på, derimod at jeg ikke selv ville tage æren for dette udtryk i betænkningen, men ville gøre opmærksom på, at det var et ord, som jeg havde lånt fra debatten, fra den socialdemokratiske ordfører, hr. Axel Ivan Pedersen.

Nu ved jeg ikke, om man har mindre tillid til, at hr. Axel Ivan Pedersen vil gennemføre noget sådant i praksis, end man har, når jeg siger det, men jeg gjorde altså kun opmærksom på, at jeg i dette tilfælde ikke gjorde forfatterret gældende med hensyn til ordet.

Til kritikken vedrørende udtalelsen om,

at lejestigningerne uden forbehold tilfalder grundejerne: de tilfalder grundejerne. Der er ganske vist en indskrænkning i rådigheden, men når noget tilfalder én til normal markedsrente, d. v. s. en rente på omkring 10 pct., kan jeg ikke se andet, end at det tilfalder én uden forbehold, og det er nu engang markedsrenten, man får; der tages ikke noget fra. Der sker en slags binding, men derfor tilfalder det alligevel ejerne fuldt ud.

Hvad angår hr. Axel Ivan Pedersens bemærkninger, tog jeg det forbehold, at ingen her i tinget, til trods for at man nu skal føre vurderingens stigninger ind i lovgivningen osv., kender det nøjagtige tal, kender vurderingen i alle enkeltheder. Ikke desto mindre siger hr. Axel Ivan Pedersen: det bliver ikke 900 mill. kr. i alt, det bliver 400 mill. kr. Skal vi nu ikke være enige om, at denne vurdering også har en anden side? Jeg kan også regne en lille smule. Til denne tilpasningspolitik hører jo også en anden kendsgerning, nemlig den, at boligmarkedet er givet mere eller mindre frit i en meget væsentlig del af landet, og at der på grund af denne politik er indtruffet lignende prisforhøjelser dér. Man kan nok sige, at der kun kommer 100 mill. kr.s lejestigning i de sociale selskaber, men regnskaberne i hvert eneste af de sociale selskaber meddeler jo allerede på forhånd, at når de skal gennemføre deres planer for hovedreparation osv., vil de nå væsentligt op over de huslejeløb, som de har i forvejen alene i kraft af, at lejen er omkostningsbestemt.

Der er ingen af os, der korrekt kan lægge alle disse ting sammen, men jeg er sikker på, at når vi har det samlede billede, vil de 400 mill. kr.s lejestigning, som der er tale om, ikke på nogen måde slå til.

Dernæst beskyldningen om, at jeg gennem dette dagsordensforslag skulle have hindret eller saboteret en saglig behandling af lejelovsforslaget ved denne lejlighed, fordi man derved kom til at tale om alt muligt andet. Ja men kære hr. Axel Ivan Pedersen, når man bruger en tredjedel af sit indlæg til at diskutere socialistisk folkepartis boligpolitik med citater, af hvilke det ene for fjerde gang er læst op for tingets medlemmer, og når man dernæst beskæftiger sig ikke specielt med vor lejepolitik, men med alle mulige andre problemer, så